

Pētījumi

Publicēts: 24.08.2020.

 [Bioloģiskie bojājumi kultūrvēsturiskās ēkās: sēnes un koksnes kukaiņi](#) (5.02 MB)

Koka mantojuma oriģinālsubstances un autentiskuma saglabāšana prasa rūpīgu kopšanu ikdienā un laicīgu bojājumu novēršanu, citādi tas var tik zaudēts neatgriezeniski. Visnozīmīgākie koksnes bojātāji ir sēnes un kukaiņi.

 [Kultūras mantojuma sociālā un ekonomiskā loma](#) (530.47 KB)

Kultūras mantojums ir pamats kultūras un no tās izrietošo radošo darbību attīstībai. Kultūras mantojums ir pamats nacionālajai identitātei. Tā kā kultūras nozare pati par sevi ir nozīmīgs darba devējs un turklāt pastāv acīmredzama saikne starp kultūru un ekonomikas attīstību, ir svarīgi stiprināt kultūras politiku reģionālā, valsts un Eiropas mērogā. Kultūras mantojuma saglabāšana un apsaimniekošana ietekmē publiskos budžetus, publiskā un privātā sektora ekonomiku gan tiešā, gan netiešā veidā.

 [Sāls Rīgas ielās un tā kaitīgā ietekme](#) (5.76 MB)

Katru ziemu Rīgas ielās tiek izkaisīts liels daudzums vārāmās sāls. Sāls šķīdumam nonākot augsnē, iet bojā apstādījumi, bet nonākot saskarsmē ar ēku mūra sienām, pagrabos, bet īpaši Vecrīgas kultūrvēsturiskajos akmens materiālos notiek neatgriezeniska kultūras mantojuma sairšana. To pierāda RTU Akmens materiālu konservācijas un restaurācijas centrā veiktie pētījumi.

 [Vēsturisko pilsētu telpiskās plānošanas teorija praktiskai kultūras](#) (5.5 MB)

Pilsētu ģeogrāfiskā izvietojuma sistēma un to arhitektoniskās struktūras Latvijas teritorijā sāka attīstīties un stabilizēties agrā feodālisma periodā IX–XII gs. Kā liecina arheoloģiskie izrakumi un vēsturiskie pētījumi, XII gs. beigās Latvijā bija izveidojušies 73 pilskalni ar pilsētas tipa nocietinātām apdzīvotām vietām un 460 nocietinātas apmetnes – pilskalni.

 [Arhitektūras stili Latvijā \(Dr. habil. arch. Jānis Krastiņš\)](#) (18.93 MB)

Arhitektūras stils un mākslas stils vispārējā nozīmē ir katrā konkrētajā laika periodā lietots mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu un radošo principu kopums, kas mākslas darbam piešķir tikai attiecīgajam stilam raksturīgu izteiksmi un veidolu. [...] Pēc antīkās kultūras sabrukuma sekoja ilgs agro viduslaiku periods, kas nav atstājis daudz būvmākslas pieminekļu. Tikai kopš aptuveni 1000. gada visā Eiropā jaušama rosīgāka būvniecība un līdz ar to – to arhitektūras stilu, kuru pieminekļi veido arī Latvijas kultūras mantojumu, attīstība.

 [Reinholds Georgs Šmēlings. Rīgas pilsētas arhitekts](#) (1.34 MB)

Reinholds Georgs Šmēlings (1840. gada 14. novembrī Rīgā – 1917. gada 17. oktobrī Rīgā) veselus 36 gadus – no 1879. līdz 1915. gadam – bija Rīgas pilsētas arhitekts. Tieši šajā laikā Rīga ieguva savu seju, kas to padarīja par pasaules kultūras mantojuma vietu. Ja karaļiem ilga valdīšana liecina par varas stabilitāti, tad pilsētas galveno arhitektu ilggadība amatā – par profesionālismu un paveiktā darba kvalitāti.

Pilsētbūvniecības piemineklis "Mežaparks" (Dr. habil. arch. Jānis Krastiņš) (33.22 MB)

Analītiski salīdzinoša pētījuma mērķis ir dot pamatotus ieteikumus pilsētbūvniecības pieminekļa robežu un valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta precizējumiem, kā arī definēt metodiskos principus Mežaparka kultūras mantojuma aizsardzībai un tālākajai izmantošanai.

Tautas celtniecības objekti (M. Kuplais, U. Niedre, U. Veisbuks, V. Zlemete)

Lauku koka apbūve (tai skaitā tautas celtniecības objekti), kurus atbilstoši 2009.gada 14.jūlija finansēšanas līguma Nr. GP - FL - 114 pielikumam Nr.1, 2009.gada augustā, septembrī un oktobrī apsekojuši Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja darbinieki M. Kuplais, U. Niedre, U. Veisbuks, V. Zlemete.

Pētījums pieejams Pieminekļu dokumentācijas centrā.

UNESCO konvencijas par zemūdens kultūras mantojuma aizsardzību (A.Šnē, A.Vilka, E. Plankājis) (614.77 KB)

Pētījuma mērķis ir izvērtēt nepieciešamību Latvijas Republikai pievienoties UNESCO Konvencijai par zemūdens kultūras mantojuma aizsardzību (turpmāk – Konvencija), ņemot vērā gan zemūdens kultūras mantojuma raksturu un pētniecības stāvokli Latvijā, gan iespējamus ieguvumus un trūkumus, valstij izlemjot pievienoties šim tiesību aktam.

<https://www.nkmp.gov.lv/lv/petijumi>